

مازيگري دي خپري مه كړه
ته به د ناز خيري كوي رښتيا به شينه

همدا تپه وه چې ميښ يې كړم.
هغه هم په داسې چا چې ليدلې مې هم نه وه له دې وړاندې
مې ورسره هيڅ اړيكي نه درلودې.
دغې تپې د شعر په بنا پيرې، ميښ كړم.
له هماغه ځايه مې له دغه بنا پيرې، سره د ملگرتيا تار
وغځوه.

كلونه كلونه مې خپلې محبوبې ته د زړه ويني وركړې د هغه
انځور مې جوړ كړ، خو هغسې نه، كومسې چې مې زړه
غوښتل ځكه ما بيللې وه، ما ماته خوړلې وه خو نا هيلې نه
وم.

د محبوبې انځورونه په لټه مې پيل و كړه هڅه مې كوله ترڅو
خپل مات زړه ته پرې ټكور وركړم.
بلا ډيرې شپې مې ورته رڼې كړې بلا د ډيرو كتابونو پانې
مې واړولې تر هغه مې خپلې مبارزې ته دوام وركړ.
ترڅو خپلې موخې ته ورسيدم.

انځورونه مې پيدا كړل هماغه انځورونه كومو انځورونو
چې ما ماته وركړي، و
دا انځورونه مې نكه دروند، مساس نلي ويريږم هسې نه

خبرې

د رو او شعرونو نه پوهيدم خو
و شپو له خولې اوريدل چې

لاړم يو شپونكي څه ويل او له
رسته مې خواته را ورسيد وړ

رې مې خپلې مشوقې ته وهلې
نه اوري.

ويې ويل.

رانه ورک شي بيا ماتې ونه خورم.

نو تاسو ته يې امانت درکوم.

هيله ده زما د محبوبې انځورونو ته زما په سترگو وگورئ

شايد دومره به بسکلي نه وي خو په يقين وایم چې ډیر

بدرنگ به هم نه وي.

نور نوزه ستاسې او د لفظونو انځورونو تر منځ نه خنډ کیرم

تاسې انځورونو ته پریرم.

له عبدالهادي اثر څخه نړۍ مننه، چې د کتاب په ډیزاین او

ستینګ کې یې خپله خواري کړې، گوټې یې خاورې مه شه.

په پای کې د خپلو ټولو درنو ملګرو هریو عبدالرشید

همت، ډاکتر عطا الرحمن صافی، محمود شهیم، مطیع الله

پرهر او په ځانګړي ډول د میهن خپرندويې ټولني مشر

بناغلي بشیر احمد همت نه مننه کوم چې دا انځورونه یې تر

تاسو ورسول.

اوبه یې یخې او ډوډۍ یې تل ګرمه اوسه

کور یې ودان

محراب گل مخلص

۲۲/۸/۱۳۹۵

کوز کنړ خپل کور

اجمل اند

خدایه! (ج)

خدایه! ژوند، د شني چيني په شان راته راوبښه

زړه دا ستا په عشق باندي ودان راته راوبښه

ټولي و سوسي زماله ذهن ځني كډه كړه

ای خاونده ډاډ او اطمینان راته راوبښه

دومره ډېرې ډېرې مې د زړه له خونې وباسه

دې سینه کې نور د تینگ ایمان راته راوبښه

داسې یو امید چې مې دې ستړي ژوند ته رنگ ورکړي

خدایه یو سپېڅلی شان ارمان راته راوبښه

ستا د رحمتونو په دربار کې دا دعا کوم

ډېریمه ناتوانه خدایه توان راته راوبښه

دا د غربت شپې مې ای خالق ته رالاندې کړه

ژوند پر یو ودان افغانستان راته راوبښه

غزل

اوبنکې مې په سترگو کې تودې کره او بیا لاره شه!
ختمې مې وجود کې هدیرې کره، او بیا لاره شه!

وامې خله او بڼه مې د خپل اور په شور کې وسپڅه
جوړې دې پر ما د او فف نشې کره، او بیا لاره شه!

خپل خوی دې له خپله ځانه وشره او شه خپه
خپلې هیلې خپله ذات کې مړې کره، او بیا لاره شه!

ته دې له خپل ځانه تېښته وکره، ما ته راشه، خو
ځان مې په لوی لاس په ما پسې کره، او بیا لاره شه!

خپل تلاش له او ورنگونو وارپوه فاني یې کره!
یار پسې د ټول جهان نارې کره او بیا لاره شه!

غزل

لکه گلاب، په خپل اغزن ډنډر رامت هم زه
واه! عجیبه انصاف، بدنام هم زه میرات هم زه

تر منځ مو سوله هم زه، جنگ هم زه، بیلات هم زه؟
او نذر هم زه او د چا د سر خیرات هم زه؟
ته ملامت هم، سرخ رویه هم، خوشاله هم
زه ملامت هم نه، خفه له تانه زیارت هم زه؟
اوس بې دلیلله هم زه، چپ هم زه، برباد هم زه
اولا منم به، منسوخ شوي روایات هم زه؟
بڼه منت بار هم زه، دعوت هم ستا، احسان دې هم؟
بیا به درد پرمه، په دغه ملاقات هم زه؟

هو قرباني هم زه، پردی هم زه او هیر هم زه
او شوم له درده خپله غیره کې راقات هم زه

حضرت يوسف يوسفی

غزل

په ټوله لار، مې ستا نامه اخیسته ښار ته تلمه
او په همدې به مې دمه اخیسته ښار ته تلمه

تمامه شپه به ډیوې سره زه وینم پاتې وم
سهار مې مور نه اجازه اخیسته، ښار ته تلمه

هغه روپۍ چې رانه ستا په دوا ولگېدې
نن مې پرې تاته لوپټه اخیسته، ښار ته تلمه

نو تابه وویل چې څه خو په ځان خیارل ساته ډېر
چې به مې تانه مشوره اخیسته، ښار ته تلمه

مزدوري نه وه بده ورځ وه خو نه صبر ېدم
له **يوسفزي** مې کرایه اخیسته، ښار ته تلمه

هدایت الرحمن غریبیار

غزل

زه مې په خپل ځان باندې تاوان ښه يم چې ته ښه يې
پرېږده زه همدغسې چېرې ښه يم چې ته ښه يې

ستا سترگې پر نمې مه شه ستا زړه دې ودان اوسې
زه د زړه پر ماتو پښوروان ښه يم چې ته ښه يې
سم لکه د چانه چې د ژوند څوک و تروري
او که نه هماغسې پرېشان ښه يم چې ته ښه يې
ستا د هوښيار توب کيسه دې ورسپري هر چاته
زه د ليونې د زړه ارمان ښه يم چې ته ښه يې
ته د اسوېلو او اندېښنو له ښاره ووځې
زه داسې اخته په ویرد ځان ښه يم چې ته ښه يې

ته به خفه کېږې نه که ورونه هر څه کړي پر ما
زه لکه هماغه يوسف خان ښه يم چې ته ښه يې

غزل

دومره ناترسه خو ددې دَور انسان نه وو
بنار یې حلال کړو واپې یو هم مسلمان نه وو

دلته بلا، مخونه ده په وینو ورنګول
کالې بې سپین وه، خو په زړه کې بې ایمان نه وو
شاید قیامت و، قامتونه نریدل، غورځیدل
شاید قیامت و، په سرونو مو آسمان نه وو
دوي به زما د نریدو تماشه هم وګورې؟
زماله سره په یارانو دا ګمان نه وو
جانانه څار دې شم، قربان دې شم، لوګی دې شمه
که ته پیدا نه وې نو اوس به دا جهان نه وو
مونږ د رواج د ذولنونه بغاوت نه کوو
کنه دا چا وې؟ چې په زړه کې مو ارمان نه وو

ته یې غوښتلې ستا په پلونو پسې تلو لیونی
ستا **غریبیار** بلا وهلی خو په په ځان نه وو

غزل

ځان می په لاره کی شیندلی دی راځه راپسی
ټوټه ټوټه می د وجود را ټولوه را پسی

چی خبریدمه نو د خلکو رهبر شوی ومه
بس خوروان ومه او لاره جوړیده راپسی
دا اوس چی زه مخی له ورشمه او مخ اړوی
همدا جینی وه چی تر کلی به راتله راپسی
باور لرمه چی هینداری به پندی پاتی شی
که روڼه نه کړه چا د ستورو غوندي شپه راپسی
د زندگی راله مهار په لاس کی مه را کوه
ګوره بی لاری به شی ټوله قافله راپسی

سعوده زه یی تش په سترگو کی ساتلی یمه
ورته لږ ووايه چی تیزه کړی لمبه راپسی

غزل

زړه کې مې د درد د څړیکو زغم نه و
پښو کې مې دا ډیره موده دم نه و

زه په داسې ځای کې رالوی شوی يم
چیرته چې کتاب نه و، قلم نه و

ځکه خومې ځان درنه راټول کړلو
ستا بعضې کارونه یاره سم نه و

دا خلک د چا ازار وهلي دي
دلته خو ویرونه چم په چم نه و

خوښ چې و، یاران ترې زاریدل واړه
سخته کې **ثاقب** سره یو هم نه و

میوند درځار

غزل

وخت سره به گوتې لږې ماتې کړو چې څه کېږي
هیله به د ژوند لپاره زیارتې کړو چې څه کېږي

ستاله درد نه څوک د زړېدلو اندېښنه لري؟!
پرېده پدې زړه کې به یې پاتې کړو چې څه کېږي

خدایه په کتاب کې مې وعده د جنت ولیده
اوس به یې دا پانې ورته قاتې کړو چې څه کېږي

ما او تا د یو بل د ژوندي پاتې کېدو سبب
لاړې به د خولې اب حیاتې کړو چې څه کېږي

امن چې درځاره د ولس لپاره غواړو نو
خپله شاعري به سوله ساتې کړو چې څه کېږي

خالد سنگر

غزل

د محبت تاج مې په سردی لابي تاجه، نه يم
لکه باچا ډېرو لښکرو ته محتاجه، نه يم

له گاهو کلک او له گلونو نه نازکه انسان
خدای پیدا کړی دیوه شي له مزاجه، نه يم

په ايینه کې خپل خواشيني مخ ته گورم مدام
خوک وايي ياره چې خبر دې زه له جاجه، نه يم

اوس هم زما د زړه په گل لکه شبنم ورېږي
جانانه خلاص دې زه د ياد له احتجاجه، نه يم

پکې انسان ته د انسان په شان نظر نه کېږي
خوښ د نړۍ له دې بدرنگ، بدرنگ رواجه، نه يم

اتل افغان

غزل

اور ته او لمر ته به بيخايه په سجده پريوتم
تاته راوړ سيدم خدایه په سجده پريوتم

چې رانېږدې به شوم نو ږنگ ږنگ ديوالونه به وو
چې کوم يو در ته به له ورايه په سجده پريوتم

ستا د بنکلا په تصور کې زندگي تيروم
په هر پړاو په هره سرايه په سجده پريوتم

اوس دې تيرو خطاگانو پيغور نه را کوی
اوس دې خپل ضمير ته وايه په سجده پريوتم

ما چې د خپل کرم د سيوري لاندې ودر وې
ماته هم هغه لار رانبايه په سجده پريوتم

غزل

ما ریشه ریشه باسلو ستا وجود له خپله ځانه
خو په خدای چې یو ذره هم کمیدلې نه جانانه

دا منم چې ټوله لاره خو شیبو کې سر کیده خو
بی قدمه وم په دې چې مزکه نه وه تر اسمانه
ما وی لاس به درنه واخلم فاصلی به درله درکړم
خو چې څنگه رانزځی شوی نو کیسه شوه ټوله وړانه
هر نظر به دا گڼله چې جهان به رانه ډک وي
هر بدن خپله خوشبو کې ځان ساتلی و پریمانه
خه د سترگو فریبونه خه د رزق بندیزونه
خومره جوخت چې راسره وې دومره لرې وې له مانه

هره ورځ ورله **سعوده** رنگ او نورزما په کاروي
بیا په سترگو خه کومه چې اشنا شي بی جهانه

غزل

زه لکه بُت ، چې سره گلونه قتلیده ، ولاړ وم
چې زما زړه به و ولاړ او که به زه ولاړ وم

خلکو سهار نه تر ما بنامه ستا لټون کولو
زه به سهار نه تر ما بنامه په لمانځه ولاړ وم
ما وې چې ځان په خلکو ووينم د لمر په تکیه
خومره کمزوری وم ، همیش په لمر خاته ولاړ وم
زه له هغې پس بیا په دواړو پښو پریوتمه
زه تر هغې چې ستا اواز مې اوریده ، ولاړ وم
چې را په یاد به شوې چې تاله به بنگرې راوړل وي
نو مزدوری ته به په لمر او بارانه ولاړ وم
سپوږمۍ په تلو وه ، هر سړی په کټ کې پروت و خوزه
د بې وفاد راتلو لوظ را یار دیده ، ولاړ وم

جلاله! څنگه مې حیرانه ځان ته ودروله
چې نه واپس ورنه راغلی وم او نه ولاړ وم

غزل

نور څه آغاز د امتحان؟ نور څه انجام د امتحان؟
ژوند سراسر يو امتحان او زه ناکام د امتحان

څه کا میا بي؟ څه بي مزه؟ له ما بي مه پوښته جناب
خوف هر نفس د امتحان، خوف په هر گام د امتحان
بي خبري لکه يو خوب بي خبري لکه يو خيال
خبر دی خاص د امتحان، خبر دی عام د امتحان
زه د ازغونه يم راتير ازغي مې هېر د ازغو هېر
غم دی د گل د امتحان غم د گلغام د امتحان
گېر په گناه ثواب کښې زه يم په عجب عذاب کښې زه
اوس امتحان دی زما جام اوس مې هر جام د امتحان
گونېرېم زه د ځان سره نه تا سره، نه چا سره
خوبه نيوکو کښې راځم شو مې کلام د امتحان

ممتازو! اوس هره خامي بالا له پېچ، بالا له خم
څه امتحان هم بلا خام، څه زه يم خام د امتحان

غزل

په خدای که په گناه او په ثواب يم کلیواله
په خدای نن سبا بل شاني خراب يم کلیواله

دا کلی عذابونو هم راوینښ نه کړو، څه او کړم؟
برباد شوم کلیواله، په عذاب يم کلیواله
زه تا په دې خبره څنگه پوی کړم؟ نه پوهیږم
زه خيال يم کلیواله، زه سراب يم کلیواله
ملک راپوري خاندي او ملا اړوي مخ
بيخي په لیونیو کښې حساب يم کلیواله
غریږه، زه خاموش يم درته ناست لکه د بت
وتلی ستا له سوال او له جواب يم کلیواله
چې اوسوم نو هیچا هم را او نه کتل. څه خیر دی
نه سیخ يم کلیواله، نه کباب يم کلیواله

نیم کلی خوبه خامخا خلاف وي د **ممتازو**
په دې زاړه کتاب کښې نوی باب يم کلیواله

غزل

مانسامه ! د خمار غوندي يو کس دی زما خوښ دی
ته نورې قيصې څه کوي؟ خو بس دی، زما خوښ دی

چې خپل مې شي چې خپل بې شم. دا نه ده زما وس کښې
ملگرو!! زما دومره پورې وس دی، زما خوښ دی

بې حسه ، بې سيواده دی په شل ځايه تقسيم دی
خو څه او کړم؟ همدغه مې اولس دی زما خوښ دی

دا جسم ، چې په يو ځای راټول شوی دی هم ښه دی
دا زړه ، چې په دې جسم کښې تس تس دی، زما خوښ دی

ممتاز ما گلاب وو ورليزلی چې بې خوښ وو
ممتاز راليزلی يې واپس دی، زما خوښ دی

غزل

له څنگ يې نه پاڅمه نه په ځان ستم نه کوم
مزاچه ! پرې مې ږده اختر دی زه ماتم نه کوم

ښه، چې ته وايې چې غم مه کوه نو نه يې کوم
زما په برخه دغه کار وو دا به هم نه کوم

له ميکدي نه را روان يم ، له دکانه نه يم
د خدای نيکبخته ! هيڅ حساب د دم قدم نه کوم

زه خپلې ويړې تنه ايې ته دومره او غړيدم
چې د سراب سترگه شوم هيڅکله به نه کوم

ممتاز ځان خو په جنت پسې وژلی نه شم
الله گواه دی دومره خوف له جهنم نه کوم

غزل

دا نوی رنگ په دې گلاب غزل کې څه و چې و
دا خوزماد زړه د زخم ټوکیده و چې و

له جنگه پس دلته ژوندی فکر بیا پاتې نه و
او هغه هم د مرگ په خوب باندې ویده و چې و
ما ورته وېل چې بې له تا خو قیامت و په ما
سترگې بې پټې کړې په اوبنکو وېل بې بڼه و چې و
هغه هم ستا په اراده شو ، هغه هم پرېښودم
زما په ټوله زندگی کې دا یو زړه و چې و
د ماشومتوب په کیسو ټوله فلسفه ختمه ده
مور به مې وې چې یو پاچا و چیرته نه و ، چې و
په یوه کس پسې مې زړه و کړې لمبې چې نه و
په یوه کس پسې مې زړه اوبه اوبه و چې و

جلاله ! ستا د رسوایی کیسه چانه وه کړې
خو ستا غزل و په دې بناړ کې خوله په خوله و چې و

غزل

د غره لمن، نړئ شمال ، سپینه کیږدی او شپېلی
د شنو نښترو زمزمې ، ستوري سپوږمۍ او شپېلی

د جانان یاد ، درد او فریاد بل د مړو اوبنکو ډیوې
د شبگیر شپه ، د غم ټپې ، ژړا سلگۍ او شپېلی
د چا تصویر دې لکه مړئ راته پروت پرې ویر کړم
ورته کووم د غم سندرې غرنۍ او شپېلئ
د عشق جنون ، دا تریخ بیلتون او دا یواځې ژوندون
د ارمان چیغې مې راخیژي له مړۍ او شپېلی
زړه مې نادان ، حسن پرست ، په فراق کې دیار
له مانه غواړي هره شپه د خوب گولۍ او شپېلی

بیا **مشرخان ناظر** د سوز ډکې نغمې غږوي
یواځې ناست ، تیاره ماښام ، خره سیلی او شپېلی

فاروق دیدار

غزل

د خوبسۍ وخت کې راسره وو خو په جنگ کې نه وو
چې مې پکار شول نو ملگري بیا مې څنگ کې نه وو

دلته پدې ځمکه شناخت د انسان گران و ځکه
چې څیري خلکو بدلولی په یو رنگ کې نه وو

څنگه په نه خبره مخ اړوې نه راگورې
دا عادتونه خو یو وخت په تا گلرنگ کې نه وو

هغه خوشبو مې ټولی حس کړلې ستا د وجود
کومې خوشبو چې کشمالو او په لونگ کې نه وو

دیداره! بیا درنه انصاف غزل کې ندې شوی
ټول صفتونه د اشنا دی په اهنګ کې نه وو

فاروق دیدار

غزل

څه به د ژوند د رنگینو د موسیقۍ مزه وي
څه به زما د میرات مړې زندګۍ مزه وي

څلور دیواله د کوټې او هم شیندلی هوس
زړه به دی خورې یواځې دا د خاموشۍ مزه وي

د ستا د شان سره چې بنایي داسې کله یو مونږ
څه به زموږه د نیمګړې بندګۍ مزه وي

نه به همدا سې وي رنگینه پرې د هوکه چې نشئ
نه به همدا سې خیارل کوه ددی نړۍ مزه وي

د چا وجود په خوشبویو باندې چې رنگ شې ذره
دیداره بیا به دی د شعر د شاعرۍ مزه وي

غزل

ورک ځان پسې وهمه لاس او پښې تپه تياره کې
راگيريمه د بندي دايړې کومه نقطه کې

لوگيرم که ښکاره يې شوم د سرو سترگو لمبه کې
زما په تماشه به شي په خپله تماشه کې
ما تينگ په غير کې ونيسه وهمونو يم اخیستی
بل ور راپسې و تره د ننه په کوټه کې
ته غلی! جل وهلی روح نن ښه دمه کومه
په ټکنده غرمه کې او په سپينه لويته کې
حيران يم چې ساه گانې يې په مخکې رژيدلې
نو ولې يې ونه ريريدې گوتې په ماشه کې
دردونو! خير که ما ورپسې ډيرې شپې رنې کړې
اخر مې لالی وموندو د ستورو په جرگه کې

بهيرو د دې دور تضادونه عجيبه دي
جنگونه په جومات کې او لمونځونه په حجره کې

غزل

جانانه مه ږده د غمونو راله غر په اوږو
زه خو په يره گرځومه دا خپل سر په اوږو

ورې ماشومې د پلار قبر ته ژړل ويل يې
ما که پخلانن راله بيارا که چکر په اوږو
زما د مينې يو همدا کرامت منی که نه؟
ما ژړولي ملايکې دي اکثر په اوږو
چې ښه د کار شي نو په خپله يې له کاره باسو
مونږه قبرونو ته راوړي دي سره زړ په اوږو
دا سړی څوک دی چې ټوپک يې په اوږه ايښی دی
دا سړی ولې گرځوي ځان سره سر په اوږو

چانده کېده ددې وطن د جوړېدو لپاره
خيرخواه راوړی وو د خپلې کوټې ور په اوږو

بصیر الحق عادل

غزل

خومره ژر خپه شمه او خومره ژر خوشاله شم
وه انسانه کله چې را وروسته ستاله خياله شم

زه د محبت په يوه داسې حد کې گيريمه
يوه شېبه چې ليرې رانه درد شي نو بد حاله شم

ته خپل نفرتونه کوه زه به محبت کووم
داسې يوه سيالی کې دې بيخي پاتې له سياله شم

پښو ته دې درتیت شمه په چغو چغو وژاړم
جانې وه مورجانې چې خبر ستاله کماله شم

کله یې ترلې دا دعایې لپه کړې وه
خدا ی دې کړي چې زه هم د **عادل** دوی کلیواله شم

قدرت الله درمان

غزل

ستا د زلفو په ديوال گوتې راکارم
د تېرو غنو په جال گوتې راکارم

په صفت کې دې کمی رانه وه نه شي
په خپل خیارل ډېرې په خیارل گوتې راکارم
خوب کې وينم په رخسار دې لاس وهمه
د ورېښمو په دسمال گوتې راکارم
مات کوډرې به يې بيا پيوندومه
په مات زړه مې د کولال گوتې راکارم
ستا د نښو ډک صندوق مې را خلاص کړی
په سکر وټو کې کنگال گوتې راکارم
خوله غوښتل لري خبره ده درمانه
په وينستو کې يې په سوال گوتې راکارم

درمان گلېه ښکلی عکس به موراشي
ستا تر څنگ چې مې په شال گوتې راکارم

ميرويس انتظار كامه وال

غزل

بس كه بنه ؤ كه خراب ؤ انتخاب ؤ
د يو چا د خولي خواب ؤ انتخاب ؤ

د تقدير دويش په هرې برخې خوښ وم
وخته ! ستا كه هر عذاب ؤ انتخاب ؤ

محبت ؤ كه خواني. وه كه ارمان ؤ
ميكده وه كه مهراڼ ؤ انتخاب ؤ

چې يې شكل ؤ ستا شكل سره ورته
كه نرگس ؤ كه كلاب ؤ انتخاب ؤ

كه **ميرويس** نورو له هر څنگه ؤ وبه
ماته گران خانه خراب ؤ انتخاب ؤ

شفيع الله مصور

غزل

كربلا بې كه په وينو باندي سره شوه
د حسين جذبه سره نه شوه، توده شوه

دا د چا د وينو، اوښكو تسلسل دي؟
دا سينه د ځمكې څه باندي لمده شوه؟
د يو چا په انتظار پښتنه پېغله
په څلورو دېوالونو كې زړه شوه
د ساقې د تندي گونځې پرې مسكې شوې
چې توبه رانه په څښلو كې اوږده شوه
ستا پر وړاندي مې له يارده ووتله
كه خبره مې په شونډو كې ويده شوه
ته يواځې، خو خبرې دي وې ډېرې
موربه دوه و، خو خبره مويوه شوه

اوس هر چا ته په كې خپل تصوير ښكار يږي
ستا تصوير **خو مصوره!** ائينه شوه

جمال ثاقب

غزل

بې له تانه هم ساه اخیستی شمه ته لاره شه
زه به مې په خپل وجود کې خای شمه ته لاره شه

پرېږده! چې لمبه شمه لوگی شمه ته لاره شه
اوس د زنده گی غمونه وړی شمه ته لاره شه
بیا به دې له تلونو نه پس لمنه د زړه وڅنډم
بیا به لکه خپلې اوبنکې توی شمه ته لاره شه
نور به نو په ما باندې له دې نه پورته څه وشي!؟
دومره ده چې روغ به لېونی شمه ته لاره شه
نه! نه! ته زما لپاره شاته-شاته مه گوره
نه! نه! زه ژوندی پاتې کېدی شمه ته لاره شه

تل به مې په زړه کې ستا د مهر ډیوې بلې وي
تاپسې په ورکولارو تلی شمه ته لاره شه

کرن خان

غزل

له تانه به خو وارې شمه خاړه تا قربان
زما خو داسې زړه دی لکه لوی افغانستان

په تېر عمر دې بیا په ځان مېن کړم لېونی
زړه ډېر څه راته وایي، خو وېرېږمه په ځان

ستا غم لکه اولاد راباندې گران دی نور یتیم یم
بچی د غریب پلار یمه وطن مې هم دی وران

دا دومره عمر چرته وي جانانه په خیر راغلي
اوس ځمکه هم بنایسته شوه مهربانه شو اسمان

غزل

که د نړۍ له شپېلۍ غږد يکه څار پورته شي
هوسۍ به گرد کېني، گدا ته به بنامار پورته شي

راځئ د کرکو چم ته یوسو یار قربان ملگرو
چې د لمبو له تله بنکلۍ لاله زار پورته شي

پرانگ بیا له ستونډي کلک نیولی دی د بلارې هوسۍ
خوزه یې اورم چې آسمان ته یې کوکار پورته شي

بیار به گلپانې وروي لاندې د کانو پرځای
که د ژوندون خلي ته څوک د عشق پرلار پورته شي

شي به راشنه د «هاشمي» د احساس سوې ځمکه
له سوو خانگو که د شنو هیلو بهار پورته شي

غزل

لمبې وې د انسان له سوي ځانه جیگېدې
وریتې چیغې د خدای تر لامکانه جیگېدې
خدادا دیوه قاتل او سوې ساندي د مقتول
دا دواړه سره یو ځای مسلمانان جیگېدې
تا سر تیت کړی نه دی، نود سرد غوڅېدو
دا نوې پالیسی به خود افغانان جیگېدې
قربان دې شم، چې ولې لاهم پوه نه شوي باچا؟
د دې پوله هرې ناستې پنبېمانان جیگېدې
یو وخت وو، چې به تا ته داسې تیتې تیتې نه وې
یو وخت مو سترگې تا ته هم شیطانه جیگېدې
ای کاش چې ماتې گوتې زموږ د سوو اسویلو
د وخت د قاتلانو تر گروانان جیگېدې
پرون ابلیس وژلې پرېنتې د هسک پرلار
په لاس یې چې بڼېرې مو تر یزدانان جیگېدې
نن بیا عرش کې توبه توبه نارې د پرېنتو
دا ستا په حال زما افغانستانان جیگېدې
وې ناست (هاشمي) بیا د سرو سکرو توپو پر غونډۍ
سپرغۍ ستا د غزل له یار قربانان جیگېدې

غزل

بس دی چې سترگو کې اوبه درپسې وگرځوم
 داسې نومه کوه چې زړه درپسې وگرځوم
 ته چې مخ کومې خواته واروي رڼا وکړي
 زه نو هم هغې خوا لېمه درپسې وگرځوم
 د گېډۍ زلفو بار دې درون دی نازولې نجلۍ
 خوبه دې نه ده چې دا زه درپسې وگرځوم
 ډېره موده وشوه چې نه بنکارې او نه دې وینم
 چېرته په شونډو کې خواره درپسې وگرځوم
 شور یاره ته به یې که ته به نه یې یاره
 که زه لشي لشي بانه درپسې وگرځوم

غزل

هيروم دی خو په زړه کې را په ياد شى
 کنهگار نشم لمانځه کې را په ياد شى
 که می هر خويی له زړه ځینی ویستلی
 نوم دی بیا راشی په خوله کې را په ياد شى
 هیرولو ته دی کوم ځای سپی لار شى
 زه پوهیږم لا په غره کې را په ياد شى
 دهمزولو له اتنه ځینی وځم
 دهمزولو په واده کې را په ياد شى
 لکه لمړپه را ختلو کې دی گورم
 لکه لمړپه پریوتو کې را په ياد شى

غزل

ستا د غونډې زني خال ته پاتې کيږي
پسرلی دا ځلي کال ته پاتې کيږي

پښتنو لره نور زهر خوړل بويه
که تر دې هم ابتذال ته پاتې کيږي

دې يارانو مې ماضي کې څه موندلي؟
چې نه وړاندې ځي نه حال ته پاتې کيږي
دا مين له خپله مرگه ځکه تښتي
په ژوندوني يې وصال ته پاتې کيږي
ځی! په خپلو ماشومانو زده کړې وکړو
گني دا ډيوې شمال ته پاتې کيږي
زه مې خپل زړه ولې تا باندې تاوان کړم
مات منگی بېرته کولال ته پاتې کيږي

د تمبل شاگرد په څېر شولي **حيرانه!**
هر ځواب دې بېرته سوال ته پاتې کيږي

غزل

په خپلو روياو توننه، سپوا کوي خالقه
احساس مې په دې حال هم ستا رضا کوي خالقه

دا بس نه دی چې خپل تصوير د بل چا په نوم ژاړم؟
حالات! د جبر کومه انتها کوي خالقه
چې دا دې د بنده د اختيار کومه مرتبه ده؟
چاره مې په مری ږدي بسم الله کوي خالقه
قربان دې د کلام سپېڅلو تورو نه، توبه او
ملايې راته څرنگه مانا کوي خالقه
تر هغې د سبا سترگې همدا سې ويدي پرېږده
تر څو چې راته دا سترگې رڼا کوي خالقه
خو تا را کړې دوه سترگې، يو زړه مې ورته ورکړ
نو اوس رانه د څه شی تقاضا کوي خالقه

تر څو به د خپل ژوند د لمبه فکر **مصور** وي؟
تر څو به نو په خپل تصوير ژړا کوي خالقه

غزل

هیچا ونه لیدی زما د ژوندانه تناکې
په ډیرو چیغو مې را وختې په خوله تناکې

د وخت غربت د ژوند لټون او انتها د مینې
د چالاسونه د چا پنبې او د چازړه تناکې

اوس به مې تنده ماته کړې وی پرې تېری یمه
د خدای نه څار شمه اوس نه کوي اوبه تناکې

چا ټکولو ټوله شپه زه ویده شوی ومه؟؟
سحر وختي مې ولیدی د کور په وره تناکې

باقره! ما په داسې بناړ کې زندگي تیره کړه
چې نه سندرې خلک پیژني او نه تناکې

غزل

څوک "د درې مورچل" او څوک هم د "فولاد" مین دي
هغه ډېر کم دي چې په خپل غره او هېواد مین دي

ورپسې نه مرمه، خو ستونزه مې بس دغه ده چې
ځینې خیالونه مې پخوا د چا په یاد مین دي
څه رنگ په رنگ مې ژړوي، څنگه مې وینې زبېښي
ته به وادوی زما په اوبنکو او فریاد مین دي
دلته د بن گلونو هم خپل طبیعت هېر کړی
له وړمو تنبتي، په توپان مین، په باد مین دي
زه د گلپانوهار وروړم دوی می تر داره بیایي
دوی را لوی شوي په چرو کې، په جلاد مین دي

د ژوند جنت یې د دوزخ له سرو لمبونه څار کړ
د هدیرو خلک لاهم په "زنده باد" مین دي

غزل

په تهمتو نونو رنگ جامې درسره ښې ښکاري
له کلي مه څه! دا کوڅې درسره ښې ښکاري

اوس مې ريښې ريښې گريوانه پورې خله خاندي
تار اته وييل چې زولنې درسره ښې ښکاري

سره لوپته سره اننگي او تکې سرې شونډې
بس گرځوه يې دا لمبې درسره ښې ښکاري

سپرليه شين خادر په منډه منډه مه ټولوه
زمونږه غرونه او دريې درسره ښې ښکاري

گهيځه! پام د ميخاني دروازه بيرته نه کړې
دا ځونډي داره شنې تسبې درسره ښې ښکاري

غزل

مخامخ به کښو ايپنه به منځ نه لرې کړو
يه زما هم شکله فاصله به منځ نه لرې کړو

خو به را ايسار يو د کوډگرو منترونو کې
څه چې نور بهر شو دايره به منځ نه لرې کړو
مونږه د تاريخ په نوم وختې غولېدلې يو
بس دی تېره شوې زمانه به منځ نه لرې کړو
ولې مو د يو بل دراتلو لار بنده کړې ده
کور چې مو شريک دی، دروازه به منځ نه لرې کړو
بيا به د وژلو اراده يو بل ته نه لرو
داسې چل به وکړو خزانه به منځ نه لرې کړو
کم تر کمه ستا دا انتظار خو به مې نه وژني
ته که بيا راتلې هم خو وعده به منځ نه لرې کړو

مونږ که په رښتيا زړونو کې خپله رڼايي لرو
ظرف به مو بيا دا وي، چې ډيوه به منځ نه لرې کړو

میرویس انتظار کامه وال

غزل

نه داسې نه ده چې به دومره په اسانه کيږي
دچاد زړه ساتنه گرانه ده په گرانه کيږي

حيران په دې يم بې له تا مې ژوند تيريږي څنگه
څنگه مې ياره گوزاره اوس بې له تانه کيږي
زه خپل دښمن په دې بڅمه غچ ترې نه اخلمه
خير دې انسان دې خامخا خطا انسانه کيږي
چانه يې وگټمه چانه يې تپوس وکړمه
زما په گران وطن تيري له هرې خوانه کيږي
ددې ولس خلکو کرلی فصل وسوزيده
ددې ولس گيله له تا ځنې بارانه کيږي

چې د نفرت ډکو حالاتو کې وسيرمه زه
میرویس، ځکه خو مې ویره له خپل ځانه کيږي

سید مرسلین متین زی

غزل

سترگو ته دې نه گورم خمار به رانه پاتې وي
ژوند به رانه پاتې وي روزگار به رانه پاتې وي

نه کنه زما د پرهرونو پروا مه کوه
تاته به درگورمه پرهار به رانه پاتې وي

نه ، نه مړه ماته د لفظونو بسکلا مه بنایه
خیرې به غزل کړمه معیار به رانه پاتې وي

بیا مستو څپو ، د کلي شور په سر اخیستی يم
کلی به مې خپل کړمه او بنار به رانه پاتې وي

پرېده متین زیه ستا غمونه په سر نه وړمه
پرېده د جانان د زلفو شمار به رانه پاتې وي

غزل

د دې خوبونو اباد بنا ته به نور اور واچوو
چې نه ختمېږي انتظار ته به نور اور واچوو

اوس دې د یاد مرغه په بل نېټر کې خالي وکړي
زړونه به سخت کړو دې چنار ته به نور اور واچوو

يوه خبره په کې هم د حق له پاره نه کړي
دې بې ضميره اقتدار ته به نور اور واچوو

چې هره ورځ ورته د غره د سره لاندې راځم
د تصويرنو دې قطار ته به نور اور واچوو

چې هر نظر دې په نفرت راستنوي وي حسنه
د محبت داسې اظهار ته به نور اور واچوو

غزل

ايله ارام شومه ايله مې لږه ساه واخېسته
زما نامه چې د رقيب په وړاندې تا واخېسته

په بېلتانه مې زندگي دغسې و دوړېده
لکه ميده خاوره له ځان سره هوا واخېسته
نور په پيرانو بې باوره شومه کار نه کيږي
لاړم د يوه ملنگ شاعر نه مې دعا واخېسته
هغې به دومره جدايي کې ژوندون څنگ کړي وي؟
ما به چې تش ووې چې ځم (دي) به ژاړا واخېسته
زما د ډېرې مړاوي هيلې په ناڅا راوستې
په ترنم چې غرنۍ سندرې ته واخېسته

بڼه چې زما غزل خواږه نه دي د زړه درمانه
په اورېدو دې يې بېگناه ولې ناڅا واخېسته

سوله ژوند

غزل

ساده ساده ژوندون ته نوی رنگ ورکول غواړي
بې سازه ورځو شپو ته لږ آهنگ ورکول غواړي

د مینې او د وینې تړون خپله نور ټینګېږي
فقط د ننگ او جنګ کیسو ته څنګ ورکول غواړي
په څومره بې نیارۍ کې د ځوانۍ په خوب او ده دی
راوینښ یې کړه بنگر یو ته دې شرنګ ورکول غواړي
ګرم نه دی ده نشه د لونګین لیدلې نه ده
دا بنگ ترې یوې خوا ته کړی لونګ ورکول غواړي
د علم دولت سوزوي د خپټې جهنم کې
بچو ته د قلم په ځای کولنګ ورکول غواړي

ملنګ د پاکې مینې یې د خیارل کنډر ته راغی
نو ځکه (سوله ژوند) د زړه قلنګ ورکول غواړي

ثانیه ارمان

غزل

نه له اقراره چرته ځي نه له انکاره وځي
ستا په اوږدو اوږدو وعدو سپی له کاره وځي

جوړې لمبې مې د زړګي دننه پاتې نه شوي
خر خر لوګي چې د برکلي له چناره وځي

هغه چې خپل کلی پرېږدي څه لېونی څه نه دی
ستا په پېغور باندي شرمېږي ستا لپاره وځي

د ژمې لنډې لنډې ورځې پکې ستا یادونه
د لېونی به دې اخر هم له روزگار وځي

څوک یې د بندو دروازو سیوري ته هم نه پرېږدي
ارمان ګرم نه دی چې په نیمه شپه له ښاره وځي

غزل

ډیر په دې خیزونو پیږه! غلطیږو
اور دې زلفې په لېشت ږیږه! غلطیږو

چې پېسې وي بېکلي پېغله وي بوتل وي
بیا چه څه غواړې وزیږه! غلطیږو
د چا زلفو کښې تر ډیره وخته گیر وو
ځکه تا باندي زنجیره! غلطیږو
عربی باندي پوښتنې له مونږ مه کړه
یېه منکره! یېه نکیره! غلطیږو
انسانان یو پرنېستي خو مونږ څه نه یو
څه ناڅه خوبه ضمیره! غلطیږو

نور تر کومه په دې هورو او غلمانو
ملاجانـه دسته گیره! غلطیږو

غزل

ډېوه مړه کړه ويده کېږو
توره شپه کړه ويده کېږو

ځه د ژوند خوږه سندرې
زمزمه کړه ويده کېږو

ځان غزل کړه ويده کېږو
ما تپه کړه ويده کېږو

وخت خراب دی ورشه بنده
دروازه کړه ويده کېږو

قیسه راشه په سرو شونډو
خوله خوږه کړه ويده کېږو

غزل

زه خو اوس ستا شومه ته دا غزلي ولي ليکي؟
 داسې خفه او ناروا غزلي ولي ليکي؟
 ستا هغه بيت (چې ته زما شي شاعري پريږدمه)
 هغه دې هير دې؟ ته اوس بيا غزلي ولي ليکي
 گوره ملگري دې پوهيږي چې نامه مې اخلي؟
حساسه مړ شي ته په ما غزلي ولي ليکي؟

***

محمد عمر نېپوه وال

بيتونه

نه پرېږدي د سر سړي
 وژني د هنر سړي
 دا د پښتنو د بښمن
 ولي په تهر سړي
 خدايه ته نور وساتي
 زموره د لښکر سړي

غزل

بس همدا سې ننواتې ننواتې
 نورې بس کړه دا ميراتي ننواتې

زما زړه کې درته غرد گيلو پروت دی
 ستا پټه مخ او بڼکې راماتي، ننواتې
 ستا شوخی لکه چې ستا پټه واک کې نه دی
 پټه معصوم نظر کې ساتې ننواتې
 هسې نه چې مرور شي رانه پاتي
 گلې! نورې رانه پاتي ننواتې
 ستا د زور نه يم بيلتونه له ناکامه
 درولمه دومره زيارتي ننواتې

هغه خپل زړه نه مجبوره شي پخلا شي
 ته له **سولي** سره زباتې ننواتې

شیرالرحمان بیتاب

غزل

ارمان، باور، بنایست، زړگی په کې ستم هم یو څه
زه باوري ستا په دروغو باندي، يم هم یو څه

یو د بڼکلا احساس، بل درد په ټول وجود مې هاوي
زه چې درځمه ستا په لور، نو درنه ځم هم یو څه
زه خو فطرت د بنایستونو ذخیره گڼمه
ځکه په غوږ کې کاغذي گلونه رډم هم یو څه
نن چې اذان د نوبت کړی، غزلخوان دلته دی
باور لري په خپل هنر او په قلم هم یو څه
انسانیته! په تا شرم او که ویاړ احساس کړم
نن دې غنډمه او سبا ته دې لمانځم هم یو څه

ستا د وجود نازک احساس ما کې تیارې خوروي
که د رڼا برخه لري، نو د تورتم هم یو څه

عابد ندیم

غزل

ستا په لیدو مې داسې زړه خراب شي
چې نه په حال پاتې شي نه خراب شي

ژوند تانه پس هغه حالت وگڼه
چې په کاغذ واورې او په خراب شي
ما وی سگرت مه ځکه خراب به دې کړي
وی د خرابو نه به څه خراب شي
زړه سره دو مړه مینه نه ده پکار
چې نازولي شي وار په خراب شي
شپڅه اعمال که د زاهد وگوري
کېدای شي خپله دې ماغزه خراب شي

ندیمه نوره یې نامه هېره که
گینې د خولې خوند به دې بڼه خراب شي

غزل

زړه چې مې ستا په لور روان وي زړه نازړه وي روان
لکه یتیم ماشوم خفه خدا زده په څه وي روان

په هغه شپه شکر و با سم چې څوک هیڅ نه دي مړه
په کومه شپه چې په اسمان کې ستوري نه وي روان

زموږ د ژوند هره لحظه کت مته هما غسي ده
لکه په خوب کې چې کوم کس پر سر د غره وي روان

ددغو خلکو یو عجیب خاصیت همدا، هم دی چې
خومره چې سیخ ورسره ځي هومره کاره وي روان

ددې وطن حالات تردې ځایه راوړسیدل
څوک چې صحرا ته ځي نو هم په اوداسه وي روان

غزل

ستا د اوربل، ستا د رخسار، ستا د لېمو کیسه ده
څه مختصره اوس زما د ورځو شپو کیسه ده

ماته بنکاره ده د شبنم او د گلاب فلسفه
زما په غېږه کې بس ستا د غوږېدو کیسه ده

په گلورین خلوت کې ستا د شونډو لمس غواړم
دا په جنت کې د خوږو خوږو لمبو کیسه ده

څه چې د ځوان هوس په واک کې د ژوند وانگی ورکړو
گنې پیل شوې اوس زموږ د زړېدو کیسه ده

ته نظریه په محبت کې د تعمیر نه لري
تاته خو زړونه ماتول هم د بنگړو کیسه ده

غزل

ماته دې مه بڼایه د مستې زندگۍ تصویران
ماسره شته مړې زما د ملنگۍ تصویران

بیگاه مې بڼه په چیغو چیغو ورته وژړلې
ما سره جیب کې ؤ یو خود لېونۍ تصویران
په مېکده کې مې بڼه ډېره مستې کړې وه چې
پت و ه اخیستی چا زما د بېخودی تصویران
یو داسې وخت ؤ ما په زړونو بادشاهي کوله
وگوره دا مې دي ملگریه د ځوانۍ تصویران
زه د دې وخت له حکمران نه خود گيله کومه
چې دې ونه لیدل زما د بېوسی تصویران

خپله دې نه کړه متین زیه خدای دې خوار نکه
په آوریې و سېزه د خپلې گاونډۍ تصویران

غزل

د دې بڼه مخکې چې د سترگو د معیاره اوځم
کډه به واخلمه او زه به ستا د بڼاره اوځم

نور مې باور ستا د وعدو سره تړون نه کوي
نور به زه ستا کړي لوظونو د اعتباره اوځم

یو خوا غربت یمه راغیستی بل خوا ستا یادونه
که خوب او نه کړمه سحر به بیا د کاره اوځم

بغیر لته مې د بل چا په خوله صفت بدې شي
چې ته مې نه گوري نوزه به د سنگاره اوځم

هزار غمونه دي چې زه یې بې د اوبسکو خورمه
دا هو ستا غم دی چې اکثر زه د اختیاره اوځم

تنها! تا وایه چې کوڅې ته مې اوس څله راځي
زه اوس د بل یمه نو څله ستا لپاره اوځم

غزل

چې دعاگانې دې له زړه راپسې وشيندلې
د بنو او بنکې دې لېمه راپسې وشيندلې

څوک چې له کوره ځي اوبه ورپسې شيندي خلک
تا د گلاب پانې په څه راپسې وشيندلې

د زړه لمن مې له غمونو تشه شوې نه وه
وخت انديبنې د ژوندانه راپسې وشيندلې

هغه تصوير مې مورې اوس هم په لېمو کې اوسي
زه چې روان شوم تا اوبه راپسې وشيندلې

ابهامه بيارانه ازار شولو د چم ليونې
بيا يې تنې د گريوانه راپسې وشيندلې

غزل

په زيارتونو باندي نه کېږي په دم نه کېږي
دا درد دميني درد دی هيڅ ورسره هم نه کېږي

په دي يرېرمه چې زړه مې کانه شوی نه وي
ډېره موده وشوه چې سترگو کې مې نم نه کېږي
(ځني کارونه دټوپک نه بغير نشي کېدای
ځني کارونه داسي وي چې په قلم نه کېږي)
ته خپلې اوري او دبل سرې ته غوږ نه نيسي
مانه درپاتې يارانه په دي رقم نه کېږي
مورې پکې څه ووايو پريکړي دتقدير دي گني
چې څه روان دي او څه کېږي داخوسم نه کېږي

جانان په کرې وعده بېرته پنبېمان شي وايې
بېبڼه غواړمه الماسه په قسم نه کېږي

غزل

د لویټی سره دې ونيوي په خوله کې گوتی
خاردې له شرمه نور می مه وهه په زړه کې گوتی

ما ستا د زلفو په تارونو باندې وتړلې
زماله گوتو بنویدې په بارانه کې گوتې
ډیرې زما د نیتې کرنې په کې خه له کارې
درنه به پاتې شي جینی په دیواله کې گوتې
د عشق له درده مې کړه داسې ناگهانه چغه
لکه ماشوم نه کله ونښلي په وره کې گوتې
ترڅو چې ته د زړه گلاب راته رالیرې په کې
اوبه اوبه به وي له مانه په ویار له کې گوتې
په رکاتونو کې خطا کړم د بنگړو ماتیدو
د سودایارنو غونډې شمارم په لمانځه کې گوتې

ستا جدایی په خپل نصیب کړمه حیرانه پاتې
جلاله و مې سوځیدې په تناره کې گوتې

غزل

بند په بند د ژوند په زولنی تړلی شوي یو
پس له مرگه هم په زندگۍ تړلی شوي یو

اوبنکې یو تړون مو ترلمنې غزولې دی
سترگې یو په خپله جدایی تړلی شوي یو

مونږه د تسپو دانه دانه په زړه ویشلې ده
ځکه د ورینمو په رسی تړلی شوي یو

خپله ازادي مو په خرپوسو کې ساتلې ده
مونږه ماشومان یو په سیزنی تړلی شوي یو

څه وکړو **سعوده** چې سیلاب راپسې نه راځي
تل به د دریارب په بله جی تړلی شوي یو

حضرت نسيپوه وال

غزل

خومره ساده گي چې لرم دوه دومره غرور لرم
سربه له وطنه خار کړم دا عزم ضرور لرم

خداى دې ما محتاج نه کړي د بل قانون او ژبې ته
خپل لرم قانون قرآن خپل فرهنگ کلتور لرم

نه غواړم خاني او نوابي د بل دلاس لاندې
خوبن يمه آزاد په ملنگۍ کې دا دستور لرم

حال يې د فرعون شي چې شوک کبر په ما کوي
مست شوم سمندر غوندې شور لرم سرور لرم

نه مې پرېږدي خپل ژوند ته خپل کور کې دا نور خلک
وايي **نسيپوه وال حضرت** چې کوم گناه قصور لرم

درد

دوه بيته

دا لاڅه پښتو ده چې دې هېر کړمه
دا سې پښتو وکله، رايارد پرېه مه
نه غواړم خوندونه درنه نه غواړم
اى د ځوانۍ عمره خو تېر پرېه مه

***

محراب گل مخلص

دوه بيته

دا خپل ژوندون مې رسومه تر اجله پورې
په خطرناکو لارو ځمه خپل منزله پورې
اى ددغه دور حاکمه زړه دې يخ شو کنه؟
چې اور دې بل کړ له خيبره تر کابله پورې

غزل

ته راته وگوره دغه خونه يې
هېرمې شول وي رښتيا دغه خونه يې

موريې ورغړ کړه په کت کت مه خنده
ته خو اوس پېغله يې وره خونه يې
غزل غزل مې کړه تپه ووايه
گرانې ژوندی يې کنه مړه خونه يې
کباب کباب شوم چې درومې کتل
اوردې راپورې کړ لمبه خونه يې
مورې! نه نه تا مرگ ته نه ورکوم
مورې ته ځوانه يې زړه خونه يې
بېگا چې ترې شوم ترې ومې پوښتل
ای زه اوبه غواړم ويده خونه يې

قيسه په دې عمر کې داسې غزل
قيسه لاليه نابغه خونه يې

غزل

هر څوک زما غوندې ساده نه وي چې زیار و باسي
خلک پښتو مښتو په تندر ولي کار و باسي

دوی هر منزل ته په لنډو د رسيدو قايل دي
پښتانه ځکه په سمسور پتي کې لار و باسي

د داسې باغ به اخر څوک وي چې پالنه وکړي
چې ترې ماليارن پخپله بوټي ميوه دار و باسي

سکښه روره! د شين سترگي په پښو مه پرېوځه
لالا ایتيم هرې غوتې نه د کوکنار و باسي

ياران خو پرېرېده دښمنان يې هم په ځان مئين کړل
ستا **اباسين** خلک په دې جرم له ښار و باسي

نورالحبیب نثار

غزل

سحر، صبا، د چینی غاړه او روانې اوبه
جانانه ماله خدایه غواړه او روانې اوبه

د چاد مست غزل په شانې زړه ته لاره کوي
ستا د گڼې په شانې غاړه او روانې اوبه
د خپل تصویر په تماشه، تصویر اوبو وړی دی
جینی ده خای په خای ولاړه او روانې اوبه
چې په غزل کې مې راځي، مناسبت به لري
د ترهېدلې ښکلا ژباړه او روانې اوبه
د چا لمبې له اوبنکو ډکې، د چا شونډې وچې
خدایه یو خای کړې دغه شاپه او روانې

څه عجیبه شانې یو خوب دی چې همېش یې وینم
نثاره ته او هغه دواړه او روانې اوبه

جاوید شاه درمان

غزل

دومره غریب وم، چې گنډلو له یې ستنه نه وه
بلا موده زما قمیص پورې لمنه نه وه

غریبي داسې چې ازغی هم په ازغی وباسم
قسمت مې داسې چې په ټول کلي کې غنه نه وه

څه بلاگران دي د پردې جیب نه پیسې وباسل
نن مې لېدل د یو مزدور د لاس خرمنه نه وه

د خپل احساس د سیوري لاندې مې دمه وکړله
د ښار کوڅې ټولې پخې وې، پکې ونه نه وه

درمانه تلې میګدې ته وم واپس راغلمه
په دې خبره چې د مور راته بښنه نه وه

دروبش ډرانی

غزل

د یار و زلفو ته به څېر ومه ترډېره پورې
ځوړند به زه په دې ځنځیر ومه ترډېره پورې

مور که به څه هم د دوښمن وه؛ خو چې بوره به شوه
په خدای چې زه به هم زهیر ومه ترډېره پورې

جانان ویل چې دا زما د بارخو زر به ستا وي
په دې خبره زه امیر ومه ترډېره پورې

زما د خپل بخت ستوري نه وو، ستا د زني خال و
چې زه یې لاندې تر تاثیر ومه ترډېره پورې

د دغه خلکو ساده توب دی تردې حده پورې
چې زه **درویش** هم پکې پیر ومه ترډېره پورې

محمد گل منصور

غزل

د کلیوالي مینې اور په زړه کې بل کره زما
رو مال را ولیږه! نامه ورباندې گل کره زما

پردی راوړی نه خپلېږي خو یو سوال کومه
خدایه! بس دغه یو پردی راوړی خپل کره زما

ویل یې واه واه ته شاعریې څه یو کار خو وکړه
ماته غزل ولیکه، یاد پکې اور بل کره زما

آخر مین دې یم، په خوا مې داسې مه تېرېږه!
خازې د قبر په نازکو شونډو بنسکل کره زما

منصوره! زه چې له خپل کلي نه وتم ویل یې
در سره تلی نه شم، خو یاد ځان سره مل کره زما

غزل

بڼکلي چې هر خواته نظر واپروي
 سم لکه خومان د کوثر واپروي
 داد کړس خندا لکه د توري خړپ
 ما او زما زړه به په شر واپروي
 داسی معصوم گوري ته واهيڅ نه دي
 غلابه د زړه څوک په دلبر واپروي
 مسک یی پسرلي په اننگو کې شي
 زلفو ته څنډه ورکړي سحر واپروي
 دا خامی خو لگی او دا اومه بڼکلي
 مابه د خپل هوډ نه اخر واپروي
 ماته می جانان سترگو ته ودریږي
 لاس چې کوم مین په دلبر واپروي
 وخت زمونږ ملگري دې ساده یاره
 جام به دې د کبر په سر واپروي
 دومره به دې بڼکل کړي چې اوتره شې
 خدای به دې یو ځل په شر واپروي

غزل

چې له حواسو مې د غره ډبري قاتي کړلي
 د آرمانونو جنازي مې هلته پاتي کړلي
 د خان مزدور ومه دمې ته په کې وخت چرته وو
 د لاس تنهاکي مې نو ځکه په غاښ ماتي کړلي
 زه به مړ نه يم، که يم نو په دې به يم
 که مې هر چېرته په پښتو خبري زیارتي کړلي
 د خپل آرمان جسد مې خپله په اوږو واخيست
 او خپلو هیلو ته مې خپله ننواتي کړلي
 د ځوانیمرگ سهیل په غم دې چرته ونه ژړل
 تا تمامې بڼکلای څه باندي میراتي کړلي

محل رحمان رحمانی

غزل

ستوري مي په غېږ کې وو د شپې په ژبه پوه نه وم
ژونده! ستا د بنکلي فلسفې په ژبه پوه نه وم

هېڅوک مي له خپل ژونده، له خپل درده خبر نه کړل
شاید د روانې زمانې په ژبه پوه نه وم
دلته پسرلی هم له سلگيو سره مل راځي
ځکه ستا د اوبنکو د کيسې په ژبه پوه نه وم
ژوند مي که پېچلی و، مانا دې کړ، تفسير دې کړ
پوه وم په هرڅه، خود هغې په ژبه پوه نه وم
لارې د غزلو، د سندرورانو ورکې وې
زه چې د گودراو د چينې په ژبه پوه نه وم

جام مي له خپل ځانه، انتقام مي له خپل ځانه و
شکر چې د خپلې ارادې په ژبه پوه نه وم

رياض تسنيم

غزل

بياد زړه يو آرزو وږمه، وږمه ده
لکه پېغله د ځوانۍ په خوب وده ده
ترخه ځکه ده چې عمر يې ډېر کم دی
خوږه ځکه ده چې ستا د خولې وعده ده
حال مويوبل ته د کوم قيامت ونه وې
حال مويوبل ته د کوم قيامت ونه وې
زه يم او يوه خاموشه دريچه ده
د انسان د زړه سکون پکې عنقا دی
درمسال دی، که گرجاده، که کعبه ده
انسانان پکې د گوتو په شمېر اوسي
تش په نوم خو ډېره لويه بنا ريه ده
خودا کلی سم د مرگ په خوب ويده دی
گنې مونږ وهلې هره دروازه ده
حادثو **تسنيمه** / څه لوبې ونه کړې
خوپه خولې مو هم هغه د ژوند نغمه ده

عابد ندیم

غزل

غزل چي نه راخي او ما په خان زه پروي داسي
نوبنه پوهېر مه، چي ماته ه پروي داسي

نور به يې څنگه تېروي؟ خو مگر ماته بي تا
ژوند لکه زهر چي له ستوني تېروي داسي

چي زلفي لاس کي لوبوي او وايي نه دي وژنم
نوخه له ما په بلاگانو وپروي داسي؟

لکه وجود کي ساگرخي پرې انسان ژوندی وي
په محبت به مې مات زړه کوش پروي داسي

ندیم فلانی سيني ته جوخته کړه او وروي وي
شېخه د بنکلو نه به لاس چاپ پروي داسي

عثمان علي عثمان

غزل

خپر کۀ گريوان مې دی اشنا ستا د لاسونو لاندې
ژوندون مې تېر کړو ستا د ډېرو احسانونو لاندې

زما يقين دی د پښتون وطن مرغی. وه دغه
دا چي يې وينه څخېدل له د سانگونو لاندې
زه په خپل وس سره د دې وطن اخبار نه گورم
پکښي د غم قيصه وي ليک د تصويرونو لاندې
دلته کۀ روغ دی کۀ رنخور دی خو ويريري په خان
سم له ما بنسامه ږدي توپک د بالختونو لاندې
نن خپل منگی ورته لږ ږدم ورځمه جاج يې اخلم
څوک دی خوږه شپېلی. وهي د چنارونو لاندې

عثمانه ما له هم خدائي هغه خاي کي کور را کړو چي
چرته وپنه چي به کېدل د چوکا تونو لاندې

غزل

داسې نه چې خپل وگړي پسې ژاري
دلته هر سرې په مړي پسې ژاري

چې د لاسو بنډو يې او وتو غلام شو
لېون ۷ اوس په خپل پري پسې ژاري
زه او ياريو، او بس دغه زندگي ده
پو زړه ستري بل زړه ستري پسې ژاري
بعضي خلق ډ پر خه بائيلي خو موسکي وي
بعضي خلق په خسنري پسې ژاري
د قالين په مخ مې سرتندی خوږ نه شو
زړه مې هاغه شان سرگړي پسې ژاري
چې د امن تبغی او کي رازرغون شي
پښتانه په داسې ځري پسې ژاري

خپل **عثمان** يې چرته خيال خاطر کښې نه وي
خو چې تال ته پري تري پسې ژاري

انور الحق يرغل

غزل

د جلی پلار دې راته لارو کې پيرې نه کوي
لور ته دې ووايي چې ماته اشارې نه کوي

په دې ملا پسې زه ځکه اقتدا نه کوم
دا په وطن د شهيد شويو و جنازې نه کوي
هغې ته ووايي! چې لارې! نو کيسه ختمه شوه
هغې ته ووايي! چې هر ځای دې گيلې نه کوي
مور مې خبره نه ده مور مې ده دادا ته لگيا
هلک ښه شوی ژړاگانې اوس د شپې نه کوي
خوب کې مې هم داسې وانه ورېدل او نه شوم خوشال
چې پښتانه نور سرې شوي دي جگړې نه کوي

يرغل بدرنگه دی، بناپسته دی، يرغل ټکی ټکی
جينکی پوهې کړئ! په ما دې تبصرې نه کوي

سهارگل اميرزی

غزل

بل ته يې وايي، خپله خوله نه لري
زړه ته دې نه راځي چې زړه نه لري

اوس هم د درد سره رشتې پالي خو
سترگې مې پوچې دي اوبه نه لري
يار په څلور حسه ژوندی څنگه دی
چې د ژوندو پشان پينځه نه لري
زه پرې پوهېږمه ته هيڅ مه وايه
چې درد لري سترگي بانه نه لري
اوس په ما هسې زلزلې نه راځي
اوس د پخوا غوندي کاته نه لري

څه څه تا څه وويل، ته بيا ووايه!
ستا **اميرزی** در سره څه نه لري!؟

حيات الله گهيځ

غزل

ځيني ورک شي چې خوشي ورباندي اوږي
ځيني وي که زمانې ورباندي اوږي

په دي لارو کي دپلونو عمر کم وي
چي تري ځي خاوري ايري ورباندي اوږي

زمونږ چم کي د ځوانيو پسي ورکه
ته يي واخلي چي روژي ورباندي اوږي

مونږه ځو خو دومره لاره درنه غواړو
چي زمونږه قافلي ورباندي اوږي

که جانان لاره بدله کړه **گهيځه**
بڼه شوه پره به د جرگي ورباندي اوږي

عبداللہ زھیر

غزل

دي ښار کي د گلونو نندارتون شته او کنه نه
سبق پکي ويل کيږي پوهنتون شته او که نه

زما د پښتونخواه د هر وگړي نه پوښتنه
زمونږ په روايو کي څه بدلون شته او که نه
نړۍ په مقدسه مطالعه کي مو څه لوستي
نامه پکي زما ددي پښتون شته او که نه
زما خود کندوز هغه ماشوم هيڅ نه هيريږي
واکداره ستا په لاس کي څه قانون شته او که نه
د ميني بادشاهت ښه دي که نه نه ملنگي
ممتازو چه په مينه کي جنون شته او که نه

زهيره د غزلو د ليکلو چل خو دده کره
خو گورم چه قلم کي دي څه يون شته او که نه

عابد نديم

غزل

په گل بدن دې ادمخوري جامې نه اغوندي
هغې ته ووايئ! چې توري جامې نه اغوندي

څوک دې په زړه کې د وطن د وراني خیارل نه ساتي
څوک دې ضمير ته دا کمزوري جامې نه اغوندي
که يې وژلمه نو ما دې هم په مينه مړ کړي
زما وژلو ته دې نوري جامې نه اغوندي
زما په لور دې ځنگېدلې سترگې نه راروي
زما غزل ته دې نسکوري جامې نه اغوندي
د ملاقات په لمحہ ځکه وار خطايمه چې
په خپل واده کې څوک غمخوري جامې نه اغوندي

که مې دا زړه د خپل ښايست په اور ستي نه غواړي
نديمه بيا دې په زړه پوري جامې نه اغوندي

شېر رحمان بېتاب

غزل

تیاره مزل، ورک مې منزل، بل مې بنسېرې لپه کې
ما خو اوس هم تاته نیولې وې، ډپوې لپه کې

سکون، باور، اخلاص، پښتو او د ښکلا تصور
څه په هنرمې راټول کړي، دې وړې لپه کې

زه یو وخت دومره په اوچته مرتبه کې ومه
ما به لیدلې ښاریې او هدیرې لپه کې

افسوس اوس هم یې دعاگانو ته اکثر پورته کړې
د انسانانو وینې تا وڅښلې دې لپه کې

هیڅ نه پوهېږم چې دعاوې ولې نه قبلېږي
گنې ما وکړلې رنگ، رنگه تجربې لپه کې

اتل افغان

غزل

زما خاموشه زندگي به دومره شور پیدا کړي
بهر به واورې وي خو زړونو کې به اور پیدا کړي

د سرمایې ټپکه دارانو په زړه نه ځایېږي
غریب سړی چې په ټول عمر کې یو کور پیدا کړي

خلک د جوش او بدمستی په گډاگانو سر کړي
انگور چې هرڅومره کمزوري شي نو زور پیدا کړي

زما نظر به د تمام جهان منظر او وینې
زما د سترگو سپین چې ستاد سترگو تور پیدا کړي

د دوی ژاړه فریاد به څوک واورې **اتله** افغانه
زمونږ د چم خوران به چرته کې غمخور پیدا کړي

شاه نواز باقر

غزل

نه د چا په تصويرونو، نه د چا په تنهائي شو
د زړه هريوه ديوال مې درده تور ستا په لوگي شو

چې وره وم مور مې مړه شوه، چې شوم پيغله پلار مې مړ شو
را واده چې شومه خدايه نو خاوند مې شرابي شو
په مړوند به دې لا څرنگه دمه د سړي وځي
د ژړا نه ډک ماشوم چې غلی ستا په يو بنکړي شو
بيا مې ټوله ورځ په دې خبره ځان لا زړه خوړلی
خداي دې خیر کړي ملا راغی او زمونږه گاونډي شو
چې له کوره يې بهر هم يو قدم اخیستی نه و
ژونده! تا دومره مجبور کړ چې له خپل ځان نه باغي شو

هر سړي ترينه د خپلې خونبې تار و شکولو
ستا غزل باقره! څه؟؟ شو خو گريوان د ليوني شو

سيد جيلاني جلان

غزل

وردې د زړه کړلو در بند د ننه کينا ستلې
اوس تيروه يوازي ژوند د ننه کينا ستلې

ته دې پخپل بنايست پريمانه خوشالي وکوه
زه به له درده اخلم خوند د ننه کينا ستلې

زما او ستا د يو کيدو امکان بس داسې گڼه
لکه د اور او بو پيوند د ننه کينا ستلې

اوس مې وجود د ژرندي پل د غم په لوارو دانو
دادی درگرده وهي شخوند د ننه کينا ستلې

د اور کړيو کې **جلان** بند په بند داسې بند شو
لکه بنگړيو کې مړوند د ننه کينا ستلې

غزل

پرېرېدئ دا خلک چې تصميم د زندگۍ ونيسي
بني کې گلان وکړي بوټي شي غوټۍ ونيسي

هغه خو ټول عمر سخا د روښنايي ورکوي
دې کې کوم راز دی پوره وړي چې سپوږمۍ ونيسي
دلته دهر چا لاس رسېږي دمظلوم غاړې ته
څوک پيدا نشو چې ظالم هم له مری ونيسي
دوی چې لمن وهي د جنگ اور ته څه لېرې نده
يو وخت به راشي چې دا اور ټوله نړۍ ونيسي
يو دوه خو، ندي انتها ته رسېدلې ظلم
څوک به ژر چېرته لار شي چاته به ځولۍ ونيسي
دتگ په وخت کې اجازه له مانه مه اخله
خلک به پوه شي چې ته ځې او ما سلگۍ ونيسي

بادشاهي نه غواړم **خزان** يم خوشاله په دې
چې خپل حريم کې مې هغه په ملنگۍ ونيسي

غزل

په سمندر کې د سکروټو او ازونه مات کې
د خدای قدرت وگوره سترگو باندې زړونه مات کې

زه ځنځيرونه ماتوم خو تقدیر داسې ده چې
په مخ سپېره راکي بند کې مې لاسونه مات کې
ای! قدم ونيسه غرور نه حسن ډېر هوښيار دی
د چا مرشد به ائنه کې تصويرونه مات کې
ربابه! غلی شه زما د ویر کیسه مه کوه
نغمه به گونگه شي، او خدای به دې تارونه مات کې
په مونږ جامې باسي توبه دلنگ له زوره توبه
خو پښتانه يې د راشن په وړو سروونه مات کې
ولې شاعر به څه د دې تاوان جبران نه غواړي
چې د سپرلي سخا دې سنو کې گلونه مات کې

دمېکدې په جرس ټول دشوم بچي راټول دي
خو يو **خالد** دی چې ځان مات کې نو جامونه مات کې

عصمت الله صالح

غزل

خو پت رازونه بهانې ځان سره څنگه يوړل؟
خپ تصويرونه آينې ځان سره څنگه يوړل؟

د آس گردونه فاصلې ځان سره څنگه يوړل؟
دغه آسونه قافلې ځان سره څنگه يوړل؟

بس اند پښنو مې زړه خوړلې دې ته فکر كوم
د وخت كارونه زمانې ځان سره څنگه يوړل؟

دا خو ثابت په خپل مكان و، هېڅ تغير يې نه كړ
جوړ د پوالونه زلزلي ځان سره څنگه يوړل؟

صالح د فكر په چاپېره دايره كې گېريم
نن خو سرونه ترانې ځان سره څنگه يوړل؟

سعید سعید

غزل

ما يې د حسن د لمبو په سوري خوب كړې دى
ملگرو ما ورپسې ځكه ليونتوب كړې دى

د ښار مينو شكر او باسئ په هرڅه شته يئ
موربه د لږو تندو غېږ كې مينتوب كړې دى

ماله هغې څنگلې نيسې له كوڅې مې شړې
ياد كړه په كومه چې تا ډېره موده خوب كړې دى

بغير له كوره او گوره بل څه يې ليدلي ندي
زموږ د كلي جونو داسې پېغلتوب كړې دى

ستا د ښايست عمر به كم نه وو خو څه وكړمه
قدرت د گل د ژوند په وركړه كې شوم توب كړې دى

احسان الله درمل

غزل

مرگ که زمونږ کار د ژوند تمام کړی نور به څه وکړی
هسی به په مړو ځان بد نام کړی نور به څه وکړی

خاوری می ساقی ته د پښتون خمار غورور مه شه
مړه خو نسکور به راته جام کړی نور به څه وکړی

غله د هوس هم د خپل بنايست له بناره مه شپه
رادی شی خپل زړونه به ليلام کړی نور به څه وکړی

خومره چی یاران خاوری زما په نامه اړوی
دومره به د خلکو راته پام کړی نور به څه وکړی

بنکلی که هر څو ظلم پر ما کوی پر مایی څه
کم به د خپل حسن یو غلام کړی نور به څه وکړی

منگل نښپوه وال

غزل

د وختونو ژرنده گرځي زمانې په کې دل کېږي
عجیبه غوندي څېرې دي چې نښنې په کې دل کېږي

دا وحشت دی، که قیامت دی هیڅ په پته یې پوه نه شوم
چې منزل ته نه رسېږي قافلې په کې دل کېږي
د مرگونو پر نښتې هم کله کله ننوځي
دغه ډک دی له تسکینه حادثې په کې دل کېږي
دې بنار ته د نفرت په نظر گورمه اوس ځکه
زماله وینو جوړې دا نغمې په کې دل کېږي
زمونږه له ژوندون نه هدېرې جوړول غواړي
دا څنگه ارتقاده بنار یې په کې دل کېږي

چې تیارې وي نو **منگله** د لمر څیره پناه کېږي
چې رڼا وې نو بیا گوره تورې شپې په کې دل کېږي

اباسين يوسفزی

غزل

د اوښکو ليکه چې د چا په اننگي لاره شي
لکه تېره توره مې نېغه په زړگي لاره شي

هغه لمحزه دخپل عمر حصه نه گنمه
کومه لمحزه چې ستاله ياردونه خالي لاره شي

بې مینې ژوند راته څه داسې بې نمکه ښکاري
لکه دکلي دملک نه چې خاني لاره شي

نفرت زما دکلي خلک په سينو کې ساتي
د محبت خبره څنگه تر زړگي لاره شي؟

زه چې زړېږم څومره، مينه مې ځوانېږي
حسن به ځان ووژني، تانه چې ځواني لاره شي

مقتصد ستړی

غزل

سترگي وهي ددې سترگکو پوروی دې يم
حساب دې نيسه دمچکو پوروی دې يم

نری وړې گوتې دې بيا شمېرمه بيا درځمه
داکوبکو سر سيندکو پوروی دې يم

په خوږه ژبه دې ډېر تېرايستل دنقل بوډی
لاهم د ډېرو، ډېرو سپکو پوروی دې يم

بايللي تللي او گتلي زمونږ دواړو گډ دې
تیار ديار دې خود ورکو پوروی دې يم

ستړی له کومه کورته راغلي پښې لوخي لارې
زمونږ جومات کې دخپلکو پوروی دې يم

شاه نواز باقر

غزل

چرته چې تنگ و مه هم هغلته مې ساه واخسته
په ځان کې پټ شومه په ځان کې مې پنا واخسته

غوڅ شوی لاس يې راته بيا په لويټې وتره
شکر له درد نه مې مزه يو ځلې بيا واخسته

د دې وطن خلک ډېر زرد زړه په رنځ اخته شي
زه لا ماشوم يم خو ځان ته مې امسا واخسته

ستا تصويرونه مې ترې لرې کړل او چيغي يې کړې
له دې والونو نه مې هم خپله سزا واخسته

باقره! اوس به د منزل اخري حد ته رسوو
تا په لاسونو کې ډيوه او مارنې واخسته

طاير ځلاند

دوه بيته

مهمه نه ده ما او تاته د هر څه پېژندل
محبت څه وي؟ محبت خو وي د زړه پېژندل
ما ځينو خلکو ته بې ځايه زړه کې ځای ورکړلو
ما ځينې خلک په پوره مانا ونه پېژندل

***

ډاکتر عطاء الرحمن ساپي

دوه بيته

سپرليه راچپه کړه د رنگونو ډک جامونه
کوي د سرو لمبو ځنې جامې زموږ گلونه
يو وخت به دا قطره قطره شيندلی زړه راټول شي
که چپ نه شي مکتب کې زنگ ممبر کې اذانونه

ملنگ بابا

ستړی يم، تړی يم، ملنگ بابا
راکړه يو ډکه پيال له بنگ بابا

دې دوو غږونو پسې ډېر خپه يم
د منگي تنگ، د سپتار شرنگ بابا

لکه له مات لښکر نه پاتې سپاهي
نور مې بايللی ژوند ته جنگ بابا

اوس مې د دې ښار خلک وپېژندل
اوس له هر چا نه کوم څنگ بابا

زما په نوم هم يو جنده و تړه
غواړمه نور شم، ستا په رنگ بابا

نور له روښانه خراغونو ستړی
رامې کړه بيا بېل او گلنگ بابا

غزل

حالات ښه نه دي، حالات لاله ژوند رنگ غواړي
لا غم رنگ غواړي او لاد تورو شرنگ غواړي

هغوی ډېر کم دي، چې جونگرې جوړوي او درومي
هغوی ډېر زیات دي، چې ودان ښارونه رنگ غواړي

خپلې برېښې میخانې پرې په امان کې ساتي
سمندر پورې خلک زموږه غرو کې جنگ غواړي

د ښار ښایسته دې نورې غټې سترگې نه تورو
زورور شته له تورو سترگو نه گلنگ غواړي

اند لېونی دی، اند اوس هسې په خبره نه دی
پردی وطن پردی کوڅې دي او دا بنگ غواړي

صاحب شاه صابر

غزل

رنگ د ميکدي په بله واپوه
وخانده! کاسې په بله واپوه

گورې گورې زلفې لږې خند وهه
غرونه غرونه شپې په بله واپوله
راشه د رنگونو سپرلي راوله
داسې دا کوڅې په بله واپوه
مات زړونه په مست نظر کې وپېره
ورانې اديرې په بله واپوه
عشقه! د ازړه دنيا بدله کړه
بيامې ارادې په بله واپوه

پرېږده چې رنې شي د رنېا قيصې
راشه تماشي په بله واپوه

ساجد بهار

درې بيته

بيا مینتوب ته مې اوږده موده ارام پکار دی
نجونې نازکې دي، دې ډلې سره پام پکار دی
خوند کا د شلو رقيبانو منځ کې ژوند تېرول
پرېږده لگيا دې وي د هر چا احترام پکار دی
دې ليوني او بې ترتيب ژوند ته مې ته پکار يې
او د رگونو مستيدا ته مې ما بنام پکار دی

***

صابر

دوه بيته

مونږه د يو جنگه خبر نه شوو، چې چا وگاته
مونږه د هره جنگه راوړل د دنيا شهيدان
مونږ دې دور د فرات پر غاړه مړه له تندي
مونږ دې دور د تاريخ د کربلا شهيدان

شېر حسن کمالزی

غزل

اوس چې څوک شعرونه حماسي وايي
هسي د مړې خيتې پارسي وايي

ته چې د چارواکو صفتونه کړي
خوار شي، خو همدې ته چاپلوسي وايي
دلته که تکره وي، نو دروغ وايه
بيا به درته هر سړی سياسي وايي
دې وخت کې هماغه سړی مخکې وي
بس، چې يو څو ټکي انگايسي وايي
يو خائين دې هم کله راکش نکړ
مشره، بيانو څه ته بې وسي وايي

تاته، خوبه ځان په فساد بڼه بنکاري
خلک دې ته غټه دووسي وايي

دوست محمد عارف

غزل

همېشه وړاندې وهي گام، شاعرانه غوندي دي
کوي يې هريو کار دوام، شاعرانه غوندي دي

له مانه مه پوښته: "له کله شاعري کوي ته"
د پښتنو ژوند خو تمام شاعرانه غوندي دي
پوهېږم ما مجبوروي د خپل ارمان په خاطر
پوهېږم ما باندي الزام شاعرانه غوندي دي
چاپېر گلونه دي، په منځ کې يې کوترې گرځي
زموږ په کلي کې يو بام شاعرانه غوندي دي
ملگرو دلته يو انسان مې په زړه خوږ لگيږي
زه ترېنه اخلمه الهام، شاعرانه غوندي دي

هغه که يو ځلي خپه شو نو پخلا به نه شي
کوه **عارف** سره لږ پام، شاعرانه غوندي دي

سعید شینواری

غزل

زیارت یې کړمه، نجونې راروانې دي، قاضي!
په دارمې کړه، زما معاملې وړانې دي، قاضي!

له عقل له رواج نه عاري هیلې، نه رشتیا!!
توبه! خومره؟ کافرې مې یارانې دي، قاضي!؟

تعمیل د حکم سمه ده کوم، کلی پرېدم، خو
دا څه راپسې شاته؟ ژړاگانې دي، قاضي!؟

د درد جونې له چانه ستروې؟ د ویر په ښار کې
او بله دا چې دا خو ماشومانې دي، قاضي!!

چې زه دې کړم په کوم کتاب؟ د خپل سعید په نوم
همزولې مې بېخي درته، حیرانې دي قاضي!!

اسیر منگل

غزل

د سترگورپ کښې سپرې بوځي د وختونو شاته
خدا پزده چې څه وي ددې ځنې تصویرونو شاته

وهه وهه چې زمانه منې او خپله کوي
بې له داغلولو نور څه نشته د خالونو شاته

چې ستاد مخ کتاب لوستلو ته وزگار نه شومه
خدا ی دې ما مړ کړي ددې ډېرو کتابونو شاته

زه پټه ساقی دومره مئین یمه نانه شم کوی
گنې ښه پوی یمه چې څه دي د جامونو شاته

ته سپيني واورې گورې شنه شنه ځنگلونه گورې
ته دې ته نه گورې چې څه کېږي د غرونو شاته

تا چې اور ورته کړو ايرو کبې به ئې څوک لټوي
زما د مينې دنيا وه د چنارونو شاته

رنگ ئې سپين مخ را يادوي بوي ئې وږمې د زلفو
پوي نه يم بکلي څنگه پټ وي د گلونو شاته

نه شين خالي شته نه چينه، نه ئې منگي نه چنار
تشي کيسې اوس پاتي دي د گودرونو شاته

قيامت ئې هير کړو رانه خدايه د قيامت نه مخکې
قيامت چې وليدلو ماد وحشتونو شاته

زه به څلور ځايه ټوټې نه وي په خپل کاله کېږي
که ديوال نه وي پوهيدی د ديوالونو شاته

منگل که لور نه دی په ونه ټيټه ئې هم مه گڼه
د شاعرانو قد ليدی شي د لفظونو شاته

م. شهيم

غزل

ستاد ياد په سره مجمر باندې ولاړ يم
څرېکه څرېکه په پرهر باندې ولاړ يم

واه دا څومره په هنر باندې ولاړ يې
ستاد سترگو په نظر باندې ولاړ يم
بس د چاد ځوانيمرگي مينې ياد يم
سور شفق يم مازيگر باندې ولاړ يم
څه په عجز مې څنگل ده ماته کړې
څه له کبره په څادر باندې ولاړ يم
غره مه شي نه يم ستاد غزل توري
تور لونگ يم په ټټر باندې ولاړ يم

زه نو دومره بختور چېرې شهيمه؟
چې د چاد زړه په سر باندې ولاړ يم

اکرام الله وقار

غزل

بلا موده ووشه له مونږه په څنگ ځي مرور
بلا موده وشوه، له مونږه دي پسرلي مرور

ما خو گومان کاوه، چې يې به سر سري مرور
اخ! شم قربان درنه، نو ته خويې بېخي مرور

چې خفه نه شي لېونۍ جانان دی خیال يې ساته
نه پخلا کېږي، چې يو ځل شي لېوني مرور

بس بڼه به دا وي، چې په خپله شو پخلا خپلو کې
گنې دا خلک گوره نه پخلا کوي مرور

نه له هغې مرور نه له زمانې مرور
زه له خپل بخته مرور له خپل تندي مرور

دا ستا لپاره شو اکرام له هر سړي نه قربان
دا ستا لپاره شو اکرام له هر سړي مرور

اکرام الله وقار

دوه بيته

ته له خپل سر نه لويته په زيارت مه غوره
مه مې زيارت نه غواړه مه له باباگانو غواړه

په لويته باندې سر پټ کړه، کړه لاسونه لپه
له پاکه ربه مې په خپلو دعاگانو غواړه

***

ډاکتر عطاء الرحمن ساپي

دوه بيته

زما او ستا ترمنځه واټن ږدي دا زمانه
په څومره سپين سترگي مو بېلوي دا زمانه

د وخت د فن کارانو غرور هيڅکله مات مه شه
همدوی دي چې په مونږه لوروي دا زمانه

غزل

نه د چا ياد مړ کړم او نه په ژړېدو مرمه
 زهر په خوډي دو کاندازه زه په خو مرمه
 څه خوشبويي ستا د انکار له ليکه راشي واه!
 هم مې ژوندی ساتي او هم په کاغذو مرمه
 کېنه، چې دا شېبه به هم راته بې خونده شي
 تاته به گورمه قاتلې! چې ترڅو مرمه
 درد، بې کسي او بې وسي له حده واوښته
 دا خو ما بنامه تش گيلاس ته په کتو مرمه
 ژاړو او خاندو هم له تېرو کيسو خوند اخلو
 څه په مزه مزه او څومره په نخرو مرمه

غزل

را پرېوتی یو دېوال د تلوسو و
 د زرگي په کور مې شورد و سوسو و
 خرڅېدې درنې پگړۍ او سپين پروني
 د ناموس هريو نشان مو په پيسو و
 آخر زه هم شوم مصروفه په دنيا کې
 د نيمگړي محبت غم به ترڅو و
 د شلېدلي گربوان سوال يې ماته پرېښو
 د هغې سره هنر د دلاسو و
 د جنج مينځ کې به روان ومه **فارانه**
 زلميتوب و، که باران د پتاسو و

محراب گل مخلص

غزل

راوستې ما تر خپل وجوده اندېښنه ده پیره
اوس په ربگونو کړنې باسمه او شپه ده پیره

اوس مې ته مه پوښته گلابه اوس په ځان نه یمه
اوس رانه هېره د ژوندون هره کیسه ده پیره

فالي نو ولې شو حیران زما د لاس کړنو ته
چې زه به څوک یم او دا کومه زمانه پیره

د څو زرینو کړنو وړاندې مې شي عقل تمام
د څو رنگینو پاڼو لویه فلسفه ده پیره

چې درته څرنگه مانا کړم د **محراب** څو توري
دا مې جذبه دا د بدبه دا مې اسره ده پیره

عبدالهادي اثر

غزل

دایره ده د وجود رانه چاپېره
زندگي ده لکه دود رانه چاپېره

مصوره څومره بنکلي یم ولاړه
يو تصوير کړه د جمود رانه چاپېره

مورې، مورې خوب کې وینم جنتي یم
ملایکې د درود رانه چاپېره

بیا سکون دی، بیا عجبه خاموشي ده
خاموشي ده د سرود رانه چاپېره

غزل

تلوسه مې يو په دوه شوه تاته راغلم
 مړه د صبر مې ډيوه شوه تاته راغلم
 تبديل مې زده د اوبنکو ستورونه و
 شپه د کال غوندي اوږده شوه تاته راغلم
 په قدم قدم غماز راته مغل و
 زما مينه پښتنه شوه تاته راغلم
 د زړگي په خم کې خاڅکي پاتې نه شو
 هره اوبنکه مې پيال شوه تاته راغلم
 ما ساتله پته مينه پته نه شوه
 د خوشبو غوندي خوره شوه تاته راغلم
 ستا په لاره کې مرگي راته په گواښ و
 خو جذبه مې بدرگه شوه تاته راغلم
 د هجران غشي يې نور زغملی نه شول
 زاره چاودې مې نغمه شوه تاته راغلم
 يو **کاروان** د ارمانو مې راوړی
 که منظوره مې جرگه شوه تاته راغلم

غزل

په زړه کې مې لوی غرد حوصلې و، خو اوس نه دی
 له تاسره مې تار د يارانې و، خو اوس نه دی
 يو حل په ماشومتوب کې و يو زړه رانه مات شوی
 ازاريې ترخوانی په ما پسې و، خو اوس نه دی
 هو! گرانه پرې بې حد او اندازې ومه اوس نه يم
 هو! گران راته بې حد او اندازې و، خو اوس نه دی
 ته خويندو کې وې بنکلی او زه ورونو کې حسين وم
 اوف، څه وخت و څه نوم مود جوړې و، خو اوس نه دی
 د مورد قبر سرته و ولاړ ماشوم وييل يې
 رڼا زمونږه کور په دې ډيوې و، خو اوس نه دی
 منم مونږ دوه وجوده و، خو ساه راکې يوه وه
 يو څوک مې زړه ته دومره ډېر نږدې و، خو اوس نه دی
 نن ته هم پرې بې پامه بې سلامه شولې تېره
 همدا زړه مې پاچا د زمانې و، خو اوس نه دی

فطرت مې يو وخت ځمکه و، يارن به گرځېدل پرې
فطرت مې يو وخت دومره د فايدې و، خو اوس نه دی

غزل

نورې به نه راولم ځکه اندېښنې زړه ته
چې زه لوېدلې يم هغه د وخته د هغې زړه ته

داسې ولاړه يې زما لحظې لحظې زړه ته
لکه يوسف چې و ولاړ د زلېڅې زړه ته
پوهېږم اوس مې هم په مينه يادوي زړه ته
پوهېږم اوس مې هم کوي بلا کيسې زړه ته
په سرو سکروټو خو منزل دومره اسانه نه وي
چې ته په کوم هنر زما را کپوتې زړه ته
حالات چې داسې نن د کرکې سره اورونه شيندي
نوزه به خود ور لگومه دروازې زړه ته
يمه حيران چې تاله کومې تجربې کار واخېست
يمه حيران چې څنگه راغلې زمانې زړه ته

محراب اوس به نو د چا دروازه وټکوم
چې راسره يوسئ د هيلو جنازې زړه ته

غزل

ما سترگو کې وساته لېمه رانه چاپېره که
اوبنکه يم پر بوځمه بانه رانه چاپېره که

زه خوبه د تلو په وخت سرستا تر اوږې در وړمه
نور دې نو بيا غبرگ لاسونه ته رانه چاپېره که
تورې تورې زلفې دې په توره شپه کانې کوي
څه خورې وړې که په ما څه رانه چاپېره که
زه به دې په تور د غزلو کې رانغاړمه
ته دې د خوږې مينې خواږه رانه چاپېره که

سترې له روزگار يمه **دانش** درنه دمه غواړم
لېچې د سهار تر لمر خاته رانه چاپېره که

غزل

د گل غوندي ټاټوبي چې مې وړان دی، زړه مې وړان دی
د هر سړي په مخ باندې خپگان دی، زړه مې وړان دی

وطن لپاره تیرې هم په بله باندې نه ږدو
خو جنگ راته د هر څه نه اسان دی، زړه مې وړان دی

که مانه څوک د خپلو تقاضو پوښتنه وکړي
نوزه به وایم سوله مې ارمان دی، زړه مې وړان دی

د دومره سوال زاریو باوجود هم راوینن نه شو
توبه توبه، دا څه قسم وجدان دی؟ زړه مې وړان دی

باور وکړه! په مینه کې ترې ژوو میدان وړی
باور وکړه! په نوم باندې انسان دی، زړه مې وړان دی

مجبوره یو **اسیره** چې نازونه ورله یوسو
نوخه وکړو د ښکلو چې دوران دی، زړه مې وړان دی

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**